

Ἱερά Ἀκολουθία τῶν Ὁγδότης (Η΄) καὶ Ἐνάτης (Θ΄) Ἀγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων

ἀμφοτέρων ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκληθεισῶν,
κατὰ τὰ ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ
879/880 – ἐπὶ Μεγάλου Φωτίου
καὶ 1351 – ἐπὶ Ἀγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Ὡν ἡ ἀπὸ κοινοῦ Ἱερά Μνήμη
ἐν Κυριακῇ, ἀπὸ ΙΔ΄ ἕως Κ΄ τοῦ Μηνὸς Νοεμβρίου

Ἐκκλησία
τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν ἐν Ἑλλάδι

Ἐκδοσις Ἀνεπίσημος
Δὲν ἐπιτρέπεται
ἡ ἀνάρτησις καὶ ἡ δημοσίευσσις καθ' οἴονδῆποτε τρόπον
Νοέμβριος 2016

Ὁ Ἐτήσιος Κοινὸς Ἑορτασμὸς τῆς Μνήμης τῶν Ὁγδῶς (Η΄) καὶ Ἐνάτης (Θ΄) Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων

1. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μας, ὑπὸ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπόν μας κ. Καλλίνικον, κατὰ τὴν ἀπὸ 8-9ης Ὀκτωβρίου 2015 ἐκ. ἡμ. Συνεδρίασιν τῆς Ἱεραρχίας, κατόπιν σχετικῆς ἐμπεριστατωμένης Εἰσηγήσεως, ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως, ὅπως καθιερωθῆ

«ὁ ἐτήσιος ἑορτασμὸς Μνήμης-Ἑορτῆς τῶν Η΄ καὶ Θ΄ Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων», ἐπίσης δὲ **«καὶ ἡ παρουσί-
ασις τοῦ σημαντικοῦ τούτου ὁμολογιακοῦ θέματος διὰ κα-
ταλλήλων Συνάξεων Κληρικῶν»** τῆς Ἐκκλησίας μας.

2. Προκειμένου νὰ ἐνημερωθοῦν οἱ Κληρικοί μας, δι' αὐτῶν δὲ ὁ Λαὸς μας, ἐπὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς σημασίας τῆς νέας καὶ κοινῆς Ἑορτῆς τῶν Η΄ καὶ Θ΄ Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μας ἡ σύγκλησις δύο Ἱερατικῶν Συνάξεων, μιᾶς διὰ τοὺς Κληρικοὺς τῆς Νοτίου Ἑλλάδος καὶ μιᾶς διὰ τοὺς τῆς Βορείου Ἑλλάδος.

3. Ἀμφότεροι αἱ Συνάξεις αὐταὶ ἐπραγματοποιήθησαν μὲ πλήρη ἐπιτυχίαν, εἰς Πειραιᾶ (18.11/1.12.2015) καὶ εἰς Θεσσαλονίκην (16/29.12.2015), ἀνεγνώσθησαν τρεῖς ἐμπεριστατωμέναι Εἰσηγήσεις ὑπὸ ἰσάριθμων Ἀρχιερέων καὶ συνετάχθησαν δύο σχετικὰ Ψηφίσματα, τὰ ὅποια μαζὶ μὲ τὰς Εἰσηγήσεις ἀνηρτήθησαν εἰς τὴν ἐπίσημον Ἱστοσελίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μας, ἐπαρουσιάσθησαν δὲ καὶ εἰς ἄλλα δημοσιογραφικὰ βήματα.

4. Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι τὰ ὡς ἄνω Ψηφίσματα διεπίστωνα καὶ κατέληγον ὡς ἐξῆς:

«Ἄπαντες συνεφωνήσαμεν, ὅτι αἱ Ἁγίαι Η΄ καὶ Θ΄ Συνόδοι ἐπὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων Φωτίου Μεγάλου καὶ Γρηγορίου Παλαμᾶ εἶναι ὄντως Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, μὲ καθαρῶς ἀντι-παπικὸν χαρακτήρα, μία δὲ μελλοντικὴ γνησίως Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ὀφείλει νὰ διακηρύξῃ τοῦτο· ἐν τούτοις, μέχρι τότε, ἐκφράζοντες τὴν Συνείδησιν τῆς Ἐκκλησίας, δυνάμεθα νὰ ἑορτάζωμεν Αὐτὰς κατ' ἔτος, ἀνανεώνοντες τὸ ἀντι-παπικὸν καὶ ἐν τέλει ἀντι-οικουμενιστικὸν μήνυμα Αὐτῶν».

5. Θεωρεῖται ἀναγκαῖον, ὅπως διευκρινισθῆ, ὅτι τόσον ἡ ἀνωτέρω

Συνοδική Απόφασις, ὅσον καὶ τὰ Ψηφίσματα εἶχον ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν Ὁμολογίαν Πίστεως, τῆς κυρωθείσης συνοδικῶς κατὰ τὴν 4ην Δεκεμβρίου 2014 ἐκ. ἡμ., βελτιωθείσης δὲ καὶ διορθοδόξως πλέον ἐπικυρωθείσης κατὰ τὴν Διορθόδοξον Σύσκεψιν τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐν Ἀθήναις τῇ 13ῃ Μαΐου 2016 ἐκ. ἡμ., ἡ Ὅποια διακηρύσσει (Μέρος Α') καὶ τὰ ἑξῆς:

ζ. «**Ἀποδέχομαι, σὺν ταῖς Ἀποφάσεσι τῶν Ἁγίων Ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ τὰς τοιαύτας τῆς Πρωτοδευτέρας Ἁγίας Συνόδου τῆς ἐν ἔτει 861ῳ· πρὸς δὲ τούτοις, ἀσπάζομαι ἀπαρεγκλίτως καὶ τὰς Ἀποφάσεις τῆς ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Φωτίου συγκληθείσης Ἁγίας Συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 879ῳ/880ῳ, ὡς καὶ τὸν Συνοδικὸν Τόμον τῆς ἐν Βλαχέρναις Ἁγίας Συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1351ῳ ἐπὶ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ καὶ Πατριάρχου Ἁγίου Καλλίστου Α', πεποιθὼς ὅτι αἱ Σύνοδοι αὗται ἔχουσιν οἰκουμενικὴν καὶ καθολικὴν ἰσχὺν καὶ αὐθεντίαν ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ».**

6. Ἐπίσης, ἡ Συνοδική Απόφασις, ἡ Ὁμολογία Πίστεως, ὡς καὶ ἡ Διορθόδοξος Σύσκεψις συνηρτῶντο ἀμέσως, μὲ τὴν ἐξαγγελθεῖσαν ἡδὴ ἀπὸ τοῦ 2014 ὀριστικὴν ἀπόφασιν τῶν Οἰκουμενιστῶν, ὅπως συγκληθῆ ἡ λεγομένη ὑπ' αὐτῶν Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος, ἡ ὅποια δεδηλωμένως δὲν θὰ ἐθεώρει ἑαυτὴν ὡς συνέχειαν τῶν Η' καὶ Θ' Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἐπὶ Ἁγίου Πατριάρχου Φωτίου Μεγάλου καὶ ἐπὶ Ἁγίου Πατριάρχου Καλλίστου Α', κυρωσάσης τὴν Διδασκαλίαν τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ.

7. Εἶναι εὐνόητον καὶ αὐτονόητον, ὅτι ἡ γνησιότης τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς παναιρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἐμπεριεχούσης τὴν πολυαίρεσιν τοῦ Παπισμοῦ, ἐξαρτᾶται ἀμέσως καὶ ἀρρήκτως ἀπὸ τὴν αἴσθησιν καὶ πεποίθησιν ἡμῶν τῶν Ἀντι-οικουμενιστῶν τοῦ Πατρίου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου, ὅτι **αἱ Ἱεραὶ Σύνοδοι Η' (879/880) καὶ Θ' (1351) ἔχουν «οἰκουμενικὴν καὶ καθολικὴν ἰσχὺν καὶ αὐθεντίαν ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ»**, τὸ πνεῦμα δέ, τὴν πίστιν καὶ τὸν ἀγῶνα Αὐτῶν ἐνστερνιζόμεθα καὶ συνεχίζομεν, Χάριτι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πρεσβείαις τε τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν!

21.10.2016 ἐκ. ἡμ.

Ὁ Ἐπιμελητὴς

† ὁ Ὡ. κ' Φ. Κ.

Τὰ Γνωρίσματα τῆς Οἰκουμενικότητος τῶν Ὁγδῶς (Η') καὶ Ἐνάτης (Θ') Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων

Α'. Ἡ Ὁγδῶ (Η') Ἁγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος

1. Ἡ Ἁγία Σύνοδος αὐτὴ συγκεντρώνει ἅπαντα τὰ κανονικὰ στοιχεία, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναγκαῖα γιὰ τὴν σύγκλησι, τὸ ἔργο καὶ τὶς ἀποφάσεις μιᾶς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἤτοι:

α. Συνεκλήθη ὡς Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, στὴν ὁποία ἐκπροσωπήθησαν καὶ οἱ πέντε πρεσβυγενεῖς Πατριαρχικοὶ Θρόνοι.

β. Συνεκλήθη ὑπὸ τοῦ Αυτοκράτορος Βασιλείου Α' τοῦ Μακεδόνο (867-886), ὁ ὁποῖος πρῶτος μάλιστα ὑπέγραψε μετὰ τῶν υἱῶν του τὸν Δογματικὸν Ὅρον τῆς Συνόδου καὶ τὰ Πρακτικὰ αὐτῆς.

γ. Συνεκέντρωσε μεγάλο ἀριθμὸ Συνοδικῶν Μελῶν: 390 Ἐπίσκοποι.

δ. Ἐλειτούργησε συμφώνως πρὸς τὴν παραδεδομένη κανονικὴ λειτουργία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων εἰς Πράξεις ἑπτὰ (Α'-Ζ'), «ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῶν Κατηχουμένων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἤτοι τῆς Ἁγίας Σοφίας».

ε. Προέβη σὲ κανονικὲς ρυθμίσεις: διετύπωσε-ἐξέδωκε τρεῖς Ἱεροὺς Κανόνας, γνωστοὺς ὡς «Κανόνες τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ Συνόδου».

ς. Ἐξέδωκε Ὅρον Πίστεως, διὰ τοῦ ὁποῖου ὀρίζεται ἐπὶ ποινῇ ἀναθέματος, τὸ ἀμετάβλητο καὶ ἀπαραχάρακτο τοῦ Ἱεροῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως.

ζ. Εἶχε σαφῆ συνείδησιν τῆς αὐθεντίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πολλαχῶς ἐκφραζομένην στὰ Πρακτικὰ Αὐτῆς, ἰδίως ὅμως ἐξεφράσθη τοῦτο μὲ τὴν ἀπόφασιν συναριθμήσεως τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου μὲ τὶς προγενέστερες Οἰκουμενικὲς Συνόδους, τὸ ὁποῖον βεβαίως εἶναι ἀποκλειστικὸ δικαίωμα τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

η. Ἀπεφάσισε κατὰ πάντα συμφώνως πρὸς τὶς προηγούμενες Οἰκουμενικὲς Συνόδους καὶ πρὸς τὴν Παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας.

2. Τὸ ἔργο, τὸ ὁποῖο ἐπιτελέσθηκε ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Σύνοδο τοῦ 879-880 ἦταν τεράστιο τόσο γιὰ τὴν ταραγμένη ἐκείνη περίοδο, ὅσο καὶ γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας:

α. ἐλειτούργησε ἐνωτικὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Δογματικῆς Ἀληθείας καὶ τῆς Κανονικῆς Παραδόσεως:

β. κατεδίκασε τὴν ἀλλοίωσι τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως διὰ τῆς προσθήκης τοῦ Filioque·

γ. ἐπιβεβαίωσε τὸ Ἱερὸ Σύμβολο ὅπως Τοῦτο μᾶς παρεδόθη ὑπὸ τῶν δύο πρώτων Οἰκουμενικῶν Συνόδων·

δ. ἀπέκρουσε τὴν διαστροφή τοῦ ἀπλοῦ Πρωτείου Τιμῆς τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης, ὁ ὁποῖος μετέβαλε τοῦτο ἀυθαίρετως σὲ διοικητικὸ Πρωτεῖο Ἐξουσίας ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.

3. Ὁ Μέγας Φώτιος ἐλειτούργησε ἐνωτικά, ἀντέκρουσε μὲ ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα τὸ Παπικὸ Πρωτεῖο Ἐξουσίας καὶ τὴν νόθευσι τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως, ἐξέθεσε μὲ παρρησία καὶ σαφήνεια τὶς ὀρθόδοξες θέσεις καὶ ἐκάλεσε τοὺς Ἀντιπροσώπους τοῦ Πάπα Ἰωάννου Η΄ νὰ ἀποκηρύξουν τὶς πλάνες τους, οἱ ὁποῖες εἶχαν ὀδηγήσει στὸ Σχίσμα τοῦ 867.

4. Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος Πενταπόλεως ὑπογραμμίζει μὲ ἔμφασι:

«**Η** Ἡ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἔχει τὴν ἐξῆς μεγάλην σπουδαιότητα ὅτι ἐκύρωσε τὸν Ὅρον τῆς Α' καὶ Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ περιεφρούρησε τὴν Ὁμολογίαν τῆς Πίστεως, περιχαράκωσα Αὐτὴν διὰ νέου ὄχυροῦ χαρακώματος ὅπως διατελῆ ἀπρόσβλητος, ἀφόρισε δὲ καὶ ἀνεθεμάτισε τοὺς ἄλλο τι παρὰ τοῦτο φρονοῦντας, καὶ μὴ τοῦτο κοινὸν Σύμβολον ὁμολογοῦντας καὶ ἀπεκατέστησε μεταξὺ ἀνατολῆς καὶ δύσεως τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην καὶ ἐνότητα.

Ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ ἀνεγνωρίσθη ἡ ἰσότης τῶν ἀρχιερατικῶν ἀξιωματίων τῶν ἐπισκόπων Ρώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸ ἀπόλυτον κῦρος τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, εἰς ὃ ὑπέκυψε καὶ ὁ Πάπας, ἀναγνωρίσας τὰς ἀποφάσεις Αὐτῆς.

Ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ ὁ Φώτιος κατήγαγε θρίαμβον, διότι ἐν Αὐτῇ ἐστέφθησαν οἱ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀνατολῆς ἀγῶνες αὐτοῦ διὰ πλήρους ἐπιτυχίας καὶ ἐβασίλευσεν ἡ Ἀλήθεια τῆς Ὁρθοδοξίας, ὑπὲρ ἧς τοσοῦτον ἐμόχθησεν».

(Ἁγίου Νεκταρίου, Μελέτη Ἱστορικὴ περὶ τῶν αἰτιῶν τοῦ σχίσματος, Τόμος Α', ἐκδ. Νεκτ. Παναγόπουλου, σελ. 288-289)

5. Τρεῖς ἐπισημάνσεις εἶναι ἀπαραίτητες, πρὸς κατανόησιν τῆς σοβαρότητος καὶ τῆς ἐπικαιρότητος τῆς Ἁγίας Η' Συνόδου.

α. Ἡ συνειδητοποίησις, ὅτι ἡ Μεγάλῃ Σύνοδος τῆς Ἁγίας Σοφίας τοῦ 879-880 ἦταν ἔργο τοῦ μεγαλόπνοου καὶ διορατικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Φωτίου τοῦ Ὁμολογητοῦ καὶ Ἰσαποστόλου καὶ μεγάλου Πατρὸς καὶ Οἰκουμενικοῦ Διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς ὠθεῖ νὰ πιστεύουμε, ὅτι

«ή πλέον ἀρμόζουσα τιμή πρὸς τὸν Ἅγιο» «εἶναι ἡ συναριθμησις τῆς Συνόδου αὐτῆς ὡς ὀγδότης μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων».

β. Ἡ κατανόησις τῆς Μεγάλης Συνόδου Αὐτῆς ὡς ἐνωτικῆς, ἀναδεικνύει Αὐτὴν ὡς πρότυπον σὲ ὁποιαδήποτε εἰλικρινῆ προσπάθεια γιὰ τὴν ἐπανένωσι τῶν διηρημένων Χριστιανῶν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ἐφ' ὅσον Αὐτὴ μαρτυρεῖ γιὰ τὸ Θεῖο Μυστήριον τῆς Παραδόσεως διὰ τῶν Ἁγίων Πατέρων, γιὰ τὴν γνήσια Πατερικὴ Συνοδικότητα:

1. «ή ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἀναζητήθηκε κυρίως καὶ πρωτίστως στὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως καὶ στὴν διατήρησιν ὅχι μόνο τοῦ περιεχομένου, ἀλλὰ καὶ τῆς διατυπώσεως Αὐτῆς ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀναθεματίσθηκε δὲ ὁποιαδήποτε λεκτικὴ προσθήκη, ἀφαίρεσις ἢ ἀλλοίωσις τοῦ περιεχομένου»·

2. «ή ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας δομεῖται ἐπίσης ἐπὶ τῶν Κανονικῶν ρυθμίσεων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων»·

3. «ή ἐκκλησιολογία πρέπει νὰ ἐκφράζεται διὰ τοῦ συνοδικοῦ συστήματος».

γ. Οἱ δύο προηγούμενες ἐπισημάνσεις μᾶς ὀδηγοῦν στὸ νὰ ἀντιληφθοῦμε τὸ αἴτιον/τὸ διατὶ ἡ λεγομένη *Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος* τοῦ 2016 ὑπὸ τῶν Οἰκουμενιστῶν εἶχε ἀποκλείσει ἀπὸ τὶς προοπτικὰς αὐτῆς τὴν ἀναφορὰ στὴν Ἁγία Σύνοδον τοῦ Μεγάλου Φωτίου, ἀλλὰ καὶ διατὶ εἶχε ἀποφύγει ἐπιμελῶς νὰ συγκληθῇ αὐτὴ ὡς Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

6. Ὡς Ὀγδότην (Η') Οἰκουμενικὴν ἐθεώρουν αὐτὴν οἱ Θεόδωρος Βαλσαμών, Νεῖλος Θεσσαλονίκης, Νεῖλος Ρόδου, Συμεὼν Θεσσαλονίκης, Ἅγιος Μᾶρκος Ἐφέσου, Γεννάδιος Σχολάριος, Δοσίθεος Ἱεροσολύμων, Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος, Ἅγιος Νεκτᾶριος Πενταπόλεως καὶ πολλοὶ ἄλλοι μέχρι τῶν συγχρόνων μας ἱκανῶν Θεολόγων.

• Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ ἡ ἐξῆς ἀναφορὰ τοῦ Ἁγίου Μάρκου Ἐφέσου στὴν ἰδίαν αὐτοῦ «Ὁμολογίαν τῆς Ὄρθης Πίστεως, ἐκτεθεῖσαν ἐν Φλωρεντία κατὰ τὴν πρὸς Λατίνους γενομένην σύνοδον»:

«Τοῦτο τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως μάθημά τε καὶ σύμβολον, τὸ παρὰ μὲν τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Συνόδων ἐκτεθέν, παρὰ δὲ τῶν λοιπῶν κυρωθὲν καὶ βεβαιωθὲν, ὅλη ψυχῇ δεχόμενος καὶ φυλάττων, ἀποδέχομαι καὶ ἀσπάζομαι, πρὸς ταῖς εἰρημέναις ἑπτὰ Συνόδοις, καὶ τὴν μετ' αὐτὰς ἀθροισθεῖσαν ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλείου, βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ τοῦ ἀγιοτάτου πατριάρχου Φωτίου, τὴν καὶ οἰκουμενικὴν ὀγδότην ὀνομασθεῖσαν, ἢ καὶ τῶν τοποτηρητῶν παρόντων Ἰωάννου τοῦ μακαρίου πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης

Παύλου καὶ Εὐγενίου τῶν ἐπισκόπων καὶ Πέτρου πρεσβυτέρου καὶ καρδινάλιου, ἐκύρωσε μὲν καὶ ἀνεκήρυξε τὴν ἐβδόμην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ ταῖς πρὸ αὐτῆς συντάττεσθαι διωρίσατο, ἀποκατέστησε δὲ τῷ οἰκείῳ θρόνῳ τὸν ἀγιώτατον Φώτιον, κατέκρινε δὲ καὶ ἀνεθεμάτισε, καθάπερ καὶ αἱ πρὸ αὐτῆς Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, τοὺς τολμῶντας προσθήκην τινὰ καινοτομεῖν ἢ ὑφαίρεισιν ἢ ὅλως ἐναλλαγῆν ἐπὶ τῷ προρρηθέντι συμβόλῳ».

(PG τ. 160, στλ. 85CD-88A)

7. Ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἁγίας Ἡ' Συνόδου (Πράξεις Α'-Ζ'):

α. «... Πρέπον ἐστὶ μετὰ πάσης τῆς γενομένης ἀποδοχῆς καὶ ἐνώσεως τῆς τῶν Ρωμαίων Ἐκκλησίας, διὰ μεσιτείας τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν πατριάρχου Φωτίου, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ συμφωνῆσαι ἡμῖν, ὡς ἂν μηδὲ ἐν τούτῳ εἴη ἐν ἡμῖν διαφωνία· καὶ ὁ μὴ οὕτω φρονῶν καὶ ὀνομάζων τὴν ἀγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ἐν Νικαίᾳ τὸ β' ἐβδόμην σύνοδον, ὡς καὶ ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ καρδηνάλις προεῖπεν, ἔστω ἀνάθεμα».

(Πρᾶξις Ε')

β. «...οὓς μέντοι Φώτιος ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν πατριάρχης κληρικούς, ἢ λαϊκούς, ἢ τοῦ ἀρχιερατικοῦ καὶ ἱερατικοῦ τάγματος, ἐν οἷα δήποτε παροικία, ὑπὸ ἀφορισμὸν ἢ καθαίρεισιν ἢ ἀναθεματισμὸν ποιήσῃ, ἵνα ἔχη αὐτοὺς καὶ ὁ ἀγιώτατος πάπας Ἰωάννης καὶ ἡ κατ'αὐτὸν ἀγία τοῦ Θεοῦ τῶν Ρωμαίων ἐκκλησία ἐν τῷ αὐτῷ τῆς ἐπιτιμίας κρίματι, μηδὲν τῶν πρεσβείων τῶν προσόντων τῷ ἀγιωτάτῳ θρόνῳ τῆς Ρωμαίων ἐκκλησίας, μηδὲ τῷ ταύτης προέδρῳ τὸ σύνολον καινοτομουμένων, μήτε νῦν, μήτε εἰς τὸ μετέπειτα».

(Πρᾶξις Ε', Κεφάλ. Α')

γ. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὅτι οὕτως αἱ γινῶμαι καὶ θελήσεις πάντων τῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν εἰς ἐν συνῆλθον, καὶ διὰ τῆς κοινῆς ὁμονοίας καὶ εἰρήνης εἰς ἀγαθὸν τέλος κατέληξε πάντα τὰ παρὰ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ἐναρχθέντα τε καὶ πραχθέντα».

(Πρᾶξις Ε', Κεφάλ. Α')

δ. «Ὅτι μὲν ἀγαθὸν τέλος τὰ παρ' ἡμῶν πραχθέντα ἐδέξατο, κἂν ἡμεῖς σιωπήσωμεν, οἱ λίθοι κεκράζονται· καὶ ὁ μὴ στοιχῶν τοῖς παρὰ τῆς ἀγίας ταύτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου πραχθεῖσι, κεχωρισμένος ἔσται τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος».

(Πρᾶξις Ε', Κεφάλ. Α')

ε. «Ἐξ ἅπαντος τρόπου ὀφείλει ὁ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ὄρος, ὃν καὶ αἱ λοιπαὶ ἄγιοι καὶ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ἐπεκύρωσάν τε καὶ ἐπωκοδόμησαν, τοῦτον καὶ ἐν ταύτῃ τῇ μεγάλῃ καὶ οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἀναγνωσθῆναι».

(Πρᾶξις ζ')

ς. «... διὸ τὸν ἐξ ἀρχῆς τῆς πίστεως ὄρον πόθῳ θείῳ καὶ διανοίας εὐθύτητι ἢ ἀγία καὶ οἰκουμενικῇ αὐτῇ σύνοδος ἐνστερνιζομένη τε καὶ

θειάζουσα, καὶ τὸ τῆς σωτηρίας στερέωμα ἐν αὐτῷ θεμελιουσά τε καὶ ἀνεγείρουσα, οὕτω φρονεῖν καὶ κηρύσσειν πᾶσιν ἐμβοᾶ· Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, καὶ ἐφεξῆς μέχρι τέλους». (Πρᾶξις ζ')

ζ. «...Πάντες οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω πιστεύομεν, ἐν ταύτῃ τῇ ὁμολογίᾳ ἐβαπτίσθημέν τε καὶ τοῦ ἱερατικοῦ βαθμοῦ ἡξιώμεθα. Τοὺς ἐτέρως παρὰ ταῦτα φρονοῦντας, ἢ ἕτερον ἀντὶ τούτου προβαλέσθαι τολμῶντας, τῷ ἀναθέματι καθυποβάλλομεν», «ὡς ἐχθροὺς Θεοῦ καὶ τῆς ἀληθείας ἠγούμεθα· εἴ τις παρὰ τοῦτο τὸ ἱερὸν σύμβολον τολμήσει ἕτερον ἀναγράψαι, ἢ προσθεῖναι, ἢ ἀφελεῖν, καὶ ὄρον ὀνομάσαι ἀποθρασυνθείη, κατάκριτος καὶ πάσης χριστιανικῆς ὁμολογίας ἀπόβλητος· τὸ γὰρ ἀφελεῖν ἢ προστιθέναι, ἀτελεῖ (τὴν εἰς) τὴν ἀγίαν καὶ ὁμοούσιον καὶ ἀδιαιρετον Τριάδα μέχρι τῆς σήμερον ἀνέκαθεν κατιοῦσαν ὁμολόγησιν ἡμῶν δείκνυσιν, καὶ τῆς τε ἀποστολικῆς παραδόσεως καὶ τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας καταγινώσκει. Εἴ τις τοίνυν εἰς τοῦτο ἀπονοίας ἐλάσας τολμήσειεν, ... ἕτερον ἐκθέσθαι σύμβολον καὶ ὄρον ὀνομάσαι, ἢ προσθήκη ἢ ὑφαίρεσιν ἐν τῷ παραδεδομένῳ ἡμῖν παρὰ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἐν Νικαίᾳ τὸ πρῶτον μεγάλης συνόδου ποιῆσαι, ἀνάθεμα ἔστω». (Πρᾶξις ζ' καὶ Πρᾶξις Ζ')

Β'. Ἡ Ἐνάτη (Θ') Ἀγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος

1. Ἡ Ἀγία Σύνοδος αὐτὴ συγκεντρώνει ἐπίσης ἅπαντα τὰ ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα, τὰ χαρακτηρίζοντα μίαν Σύνοδον ὡς Οἰκουμενικὴν, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ἑξῆς:

α. Συνεκλήθη ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Ἰωάννη Καντακουζηνό.

β. Εἶχε ὡς ἀντικείμενο σπουδαῖο θέμα, στὸ ὁποῖο συγκεφαλαιώνεται ὅλη ἡ Ὁρθόδοξη Θεολογία καὶ Πνευματικότητα, καὶ στὸ ὁποῖο συγκρούονται ἡ Ὁρθόδοξη Ἀνατολὴ καὶ ἡ Φραγκολατινικὴ Δύσις.

γ. Ἀσχολήθηκε μὲ σοβαρὸ δογματικὸ θέμα, τὸ ὁποῖο εἶναι συνέχεια τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπασχόλησαν τὴν ἀρχαία Ἐκκλησία.

• Τὸν 4ο αἰῶνα οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἀντιμετώπισαν τὴν χριστολογικὴ αἵρεσι τοῦ Ἀρείου, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ὅτι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι κτίσμα. Καὶ ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἔτους 1351 μ.Χ. ἀντιμετώπισε τὴν αἵρεσι τοῦ Βαρλαάμ, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ εἶναι κτιστή.

• Ἐπίσης, ἀφοῦ ἡ Σύνοδος αὐτὴ ἀσχολήθηκε μὲ τὸ Δόγμα περὶ τῶν Θεῶν Ἐνεργειῶν, φέρεται ὡς συνέχεια τῆς ζ' (6ης) Ἀγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου (680 μ.Χ.), ἡ ὁποῖα ἀπεφάνθη ὅτι ὁ Χριστὸς ἔχει δύο Θελήσεις καὶ δύο Ἐνέργειες, θεία καὶ ἀνθρώπινη, γεγονός τὸ ὁποῖο μνημονεύει ὁ Τόμος τῆς Συνόδου τοῦ ἔτους

1351. **Μ**άλιστα, οί αίρετικοί, τοὺς ὁποίους κατεδίκασε ἡ Σύνοδος αὐτῆ, ὅπως λέει ὁ Τόμος Αὐτῆς, εἶναι χειρότεροι τῶν Μονοθελητῶν καὶ τῶν Μονενεργητῶν, τοὺς ὁποίους κατεδίκασε ἡ ζ' (6η) Ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

δ. Ἀποδέχθηκε τὶς Ἀποφάσεις τῶν προηγουμένων Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

ε. Τεκμηρίωσε ὅλη τὴν θεολογία τῶν ἱερῶν Κειμένων τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τὴν Διδασκαλία ὅλων τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας.

ζ. Ὁ Τόμος Αὐτῆς ὑπογράφηκε ἀπὸ ὅλους: τὸν Αὐτοκράτορα Ἰωάννη Καντακουζηνό, τὸν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ἅγιο Κάλλιστο, τοὺς παρισταμένους Συνοδικούς, τοὺς Πατριάρχες Ἀλεξανδρείας Νήφωνα καὶ Ἱεροσολύμων Λάζαρον, ὑπὲρ τοὺς πενήντα Μητροπολίτες καὶ Ἐπισκόπους, ὡς καὶ τοὺς Ἰωάννη Παλαιολόγο καὶ Ματθαῖο Καντακουζηνό.

ζ. Στὸ «Συνοδικὸ τῆς Ὁρθοδοξίας», τὸ ὁποῖο ἐκφράζει τὴν συνείδησι τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰ τὴν νίκη καὶ τὸν θρίαμβο τῶν Ὁρθοδόξων, οἱ Ἅγιοι Πατέρες πρόσθεσαν καὶ τὰ «Κατὰ Βαρλαάμ καὶ Ἀκινδύνου κεφάλαια» τῆς Συνόδου Αὐτῆς.

η. Ἀνέπτυξε τὴν διδασκαλία Αὐτῆς ὁ θεούμενος Πατὴρ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.

• Τὴν αὐθεντία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων Συνόδων, προσδίδουν κυρίως οἱ θεούμενοι καὶ θεοφόροι Ἅγιοι Πατέρες, οἱ ὁποῖοι συγκροτοῦν Αὐτές.

θ. Ἡ Σύνοδος αὐτῆ χαρακτηρίσθηκε ὡς Οἰκουμενικὴ ἀπὸ πολλοὺς Θεολόγους, παλαιότερους καὶ συγχρόνους.

2. Γιὰ τὶς ταραχὲς ποὺ προκάλεσε ὁ Βαρλαάμ κατὰ τῶν Ἡσυχαστῶν, συνῆλθε στὴν Κωνσταντινούπολι ἡ Σύνοδος τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1341, ἡ Ὅποία τὸν καταδίκασε.

• Ἐπίσης, τὸν Αὐγούστο τοῦ 1341 καὶ τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1347 συνῆλθαν ἀκόμη δύο Σύνοδοι στὴν Κωνσταντινούπολι, οἱ ὁποῖες κατεδίκασαν τοὺς ὁμόφρονες διαδόχους τοῦ Βαρλαάμ, Γρηγόριο Ἀκίνδυνο καὶ Ἰωάννη Καλέκα Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως.

• Ἡ Θ' (9η) Ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τοῦ 1351 ἐπεκύρωσε τὶς Ἀποφάσεις τῶν δύο προηγουμένων Συνόδων.

3. Ἡ Θ' (9η) Οἰκουμενικὴ Σύνοδος:

• Συνεκλήθη στὶς 28 Μαΐου 1351 ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Ἰωάννη Καντακουζηνό καὶ τὸν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Κάλλιστο στὰ Ἀνάκτορα τῶν Βλαχερνῶν, στὸ Ἀλεξιανό τρίκλινο.

• Ἐλαβαν μέρος ὁ Αὐτοκράτορας Ἰωάννης Καντακουζηνός, ὡς πρό-

εδρος, ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἅγιος Κάλλιστος, εικοσιπέντε Μητροπολίτες, οἱ ὅποιοι εἶχαν τὴν σύμφωνη γνώμη ἄλλων τριῶν, ἑπτὰ Ἐπίσκοποι, ὁ σεβαστοκράτορας Μανουὴλ Ἀσάνης, ὁ Ἄνδρόνικος Ἀσάνης, τὰ μέλη τῆς Συγκλήτου, πολλοὶ Ἄρχοντες, Ἡγούμενοι, Ἀρχιμανδρίτες, Ἱερεῖς, Μοναχοὶ καὶ πολλοὶ λαϊκοί.

- **Κ**λήθηκε, ἐπίσης, νὰ λάβῃ μέρος καὶ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὄχι βέβαια μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ βέλη ὄλων τῶν ἀντιπάλων ἐστρέφοντο κυρίως ἐναντίον του, γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἀνέλαβε, μὲ προτροπὴ τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ τῆς Συνόδου, τὸ βάρος τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν Ἀκινδυνιστῶν.

- **Ἡ** Σύνοδος, σὲ πέντε Συνεδρίες, ὕστερα ἀπὸ σοβαρά, προσεκτικὴ, ψυχραίμη καὶ σὲ βάθος μελέτη, κατεδίκασε καὶ ἀνεθεμάτισε τοὺς αἰρετικοὺς Βαρλαάμ Καλαβρὸ καὶ Γρηγόριο Ἀκίνδυνο, ἀνεγνώρισε τὴν Διδασκαλίαν τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ὡς διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐξέδωσε τὴν Ἀπόφασί Της, τεκμηριώνοντας Αὐτὴν μὲ πληθὺς Πατερικῶν μαρτυριῶν, σύμφωνα μὲ τὴν Ὅποια:

- α.** ὑπάρχει διάκρισις Θείας Οὐσίας καὶ Θείας Ἐνεργείας·

- β.** ἡ Θεία Ἐνέργεια εἶναι Ἄκτιστος·

- γ.** δὲν προκύπτει καμμία σύνθεσις στὸν Θεὸ ἀπὸ τὴν διάκρισι αὐτῆ·

- δ.** ἡ Θεία καὶ Ἄκτιστος Ἐνέργεια προσαγορεύεται ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Θεότης·

- ε.** ὁ Θεὸς ὑπέρκειται κατ' Οὐσίαν τῆς Θείας Ἐνεργείας καὶ

- ς.** κάθε δημιουργημα μετέχει στὴν Ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι στὴν Οὐσία Του.

4. Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1368 συνῆλθε ἡ τελικὴ Σύνοδος στὴν Κωνσταντινούπολι, ἡ Ὅποια

- ἀνεθεμάτισε καὶ καθήρεσε τοὺς αἰρετικοὺς Πρόχορο καὶ Δημήτριον Κυδώνη, Νικηφόρο Γρηγορᾶ καὶ Γεώργιο Λαπίθη, οἱ ὅποιοι εἶχαν τὴν αὐτὴ νόσο μὲ τὸν Βαρλαάμ καὶ τὸν Ἀκίνδυνο·

- ἐπεκύρωσε τὸν Συνοδικὸ Τόμο τῆς Θ' (9ης) Ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τοῦ 1351·

- καὶ κατέταξε τὸν Γρηγόριο Παλαμᾶ, Ἀρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης μεταξὺ τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας, ὠρίσθη δὲ ἡ Μνήμη Αὐτοῦ τὴν Β' Κυριακὴ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

5. Ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ Τόμου τῆς Ἁγίας Θ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (§§ 52):

- α.** «Ἔστι θεοπρεπῆς ἐπὶ Θεοῦ διάκρισις θείας οὐσίας καὶ ἐνεργείας... διενηνόχασι δὲ ἀλλήλων καὶ τῶν μὲν τὴν θείαν ἐνέργειαν μετέχεσθαι καὶ μερίζεσθαι ἀμερίστως, καὶ ὀνομάζεσθαι καὶ νοεῖσθαι

πως, εἰ καὶ ἀμυδρῶς, ἐκ τῶν αὐτῆς ἀποτελεσμάτων· τὴν γε μὴν οὐσίαν ἀμέθεκτον καὶ ἀμέριστον καὶ ἀνώνυμον εἶναι, ὡς ὑπερώνυμον δηλονότι καὶ ἀπερινόητον παντελῶς». (§ 29)

β. «Ἐστὶν ἄκτιστος ἢ ἀχώριστος μὲν, διαφέρουσα δὲ τῆς θείας φύσεως αὕτη ἐνέργεια». (§ 30)

γ. «Οὐκ ἔστι σύνθεσίν τινα παρὰ τοῦτο (παρὰ τὴν διαφορὰν οὐσίας καὶ ἐνεργείας) νομίζειν ἐπὶ Θεοῦ». (§ 32)

δ. «Ἡ θεία καὶ ἄκτιστος ἐνέργεια θεότης παρὰ τῶν ἁγίων προσηγόρευται». (§ 34)

ε. «Τῆς θείας ἐνεργείας καὶ τῶν οὐσιωδῶς περὶ αὐτὴν θεωρουμένων ὑπέρεκται κατ' οὐσίαν ὁ Θεός». (§ 38)

ς. «Ἀχώριστον μὲν ἴσμεν τὴν θείαν οὐσίαν καὶ τὴν θείαν φυσικὴν ἐνέργειαν· οὐ γὰρ ποτε ἐνέργεια εἴη ἄν, τῆς ἑαυτῆς οὐσίας χωρὶς· περὶ μὲντοι ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δεδημιουργημένων, τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι πᾶν δημιούργημα τῆς ἐνεργείας τοῦ δημιουργήσαντος, ἀλλ' οὐχὶ τῆς οὐσίας μεταλαμβάνει». (§ 40)

ζ. «Ἄκτιστόν ἐστι τὸ φῶς τῆς τοῦ Κυρίου Μεταμορφώσεως, καὶ ὅτι οὐκ ἔστι τοῦτο ἢ οὐσία τοῦ Θεοῦ». (§ 46)

η. «...ἡμεῖς συνελθόντες κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ συνδημερεύσαντες οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ δις καὶ τρίς καὶ πολλάκις. Καὶ τὸν μὲν Θεσσαλονίκης ἱερώτατον μητροπολίτην... εὔρομεν καὶ συνήγορον Χριστοῦ χάριτι τῆς κατ' εὐσέβειαν ἀληθείας, αὐτοὺς δέ... πολλαῖς καὶ μεγάλαις αἰρέσεσι περιπίπτοντας... καὶ τὴν θέωσιν τοῦ δεσποτικοῦ προσλήμματος κτιστὴν ἐτόλμησαν ἀνειπεῖν, καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ παρὰ τῶν ἁγίων εἰρῆσθαι ταύτην ἀπροσπέλαστον καὶ ἀμέθεκτον, φθαρτικὴν εἶναι νομίζειν... Διὸ καί... ἡ καταδίκη τούτοις,... ἐπεκυρώθη, καὶ τὰ συνοδικῶς ἡμῖν ἀρτίως μετὰ τῆς ἐκ Θεοῦ βασιλείας ἐξετασθέντα καὶ διαγνωσθέντα τὸ ἀσφαλές ἐν πᾶσι καὶ βέβαιον ἔξει, σύμφωνα πάντως ὄντα τῇ τε ἀληθείᾳ καὶ τοῖς θείοις πατράσι πᾶσι καὶ ταῖς προγεγεννημέναις τούτου χάριν ἱεραῖς καὶ θείαις συνόδοις καὶ τοῖς ἐπ' αὐταῖς συνοδικοῖς τόμοις. Καὶ ἡ ἐνθεσμος διὰ πάντων καὶ κανονικὴ αὕτη ψῆφος, γραφεῖσα καὶ ὑπογραφεῖσα ἀρτίως, ἀκίνητος εἰς αἰῶνα τὸν σύμπαντα διατηρηθήσεται, τῇ πάντα δυναμένη ἐνέργειᾳ καὶ χάριτι τοῦ παντοδυνάμου καὶ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, ὑπὲρ ἧς καὶ δι' ἧς ὁ παρῶν ἡμῶν ἀγὼν ἦνυσται». (§ 52)

Ἀναγκαῖες Διευκρινίσεις ἐπὶ τῆς κοινῆς πλέον Ἀκολουθίας τῶν Η' καὶ Θ' Οἰκουμενικῶν Συνόδων

1. Ἐν πρώτοις, διευκρινίζεται, ὅτι ἡ ἀπὸ κοινοῦ Μνήμη τῶν Η' καὶ Θ' Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀπεφασίσθη συνοδικῶς (8.1.2106 ἐκ. ἡμ.), γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

α. Ἀρχικῶς, βάσει δὲ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἱεροῦ ἔθους, προετάθη ὅπως ἡ μὲν Μνήμη τῆς Ἀγίας Η' Συνόδου τελῆται κατὰ τὴν 6ην Φεβρουαρίου, ἐὰν συμπίπτῃ ἐν Κυριακῇ, ἢ τὴν ἀμέσως ἐπομένην τῆς 6ης Φεβρουαρίου Κυριακὴν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ κύριον πρόσωπον τῆς Η' ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου ἦταν ὁ Μέγας Φώτιος, ἄγων τὴν Ἑορτὴν Αὐτοῦ κατὰ τὴν 6ην Φεβρουαρίου.

β. Ἐπίσης, προετάθη γιὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ὅπως ἡ Μνήμη τῆς Ἀγίας Θ' Συνόδου τελῆται κατὰ τὴν 14ην Νοεμβρίου, ἐὰν συμπίπτῃ ἐν Κυριακῇ, ἢ τὴν ἀμέσως ἐπομένην τῆς 14ης Νοεμβρίου Κυριακὴν, διότι τὸ κύριον πρόσωπον καὶ τοῦ ὁποίου ἡ Θεολογία ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς Θ' ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου ἦταν ὁ Μέγας Γρηγόριος Παλαμᾶς, ἄγων τὴν Ἑορτὴν Αὐτοῦ κατὰ τὴν 14ην Νοεμβρίου.

γ. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν Μνήμην τῆς Ἀγίας Θ' Συνόδου, δὲν ὑπῆρχε ποιά τις δυσκολία, ὅσον ἀφορᾷ τὶς *Τυπικὲς Διατάξεις*, μάλιστα δὲ ἀπεκλείετο νὰ συμπέσῃ μὲ τὴν μεγάλην Θεομητορικὴν Ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων, ἐφ' ὅσον ἡ Μνήμη τῆς Ἀγίας Θ' Συνόδου κυμαίνεται μεταξὺ 14ης καὶ 20ῆς Νοεμβρίου.

δ. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὴν Μνήμην τῆς Ἀγίας Η' Συνόδου, τὰ πράγματα περιπλέκονται μὲ τὶς *Τυπικὲς Διατάξεις*, ἐφ' ὅσον δὲν δύναται νὰ ἀναδειχθῇ ἡ σημασία καὶ ἡ ἰδιαιτερότης τῆς Μνήμης, λόγῳ τῆς συμπτώσεως τῆς χρονικῆς περιόδου 6ης ἕως 13ης Φεβρουαρίου σχέδον πάντοτε ἐντὸς τοῦ Τριωδίου, τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ κυμαινομένης ἀπὸ 12ης Ἰανουαρίου ἕως 13ης Φεβρουαρίου κατ' ἔτος, ἐνίοτε δὲ μάλιστα τῆς 6ης Φεβρουαρίου συμπιπτούσης ἐντὸς τῆς Ἑβδομάδος Α' τῶν Ἀγίων Νηστειῶν.

ε. Ἐν τέλει καὶ προκειμένου νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀνάδειξις καὶ ἡ σημασία τοῦ κεντρικοῦ θεολογικοῦ Μηνύματος τῶν δύο αὐτῶν Συνόδων, Η' καὶ Θ', τὸ ὁποῖο εἶναι κοινὸν καὶ ἐπίκαιρον, ἀντιπαπικόν-ἀντιοικουμενιστικόν, ἀπεφασίσθη νὰ ἐορτάζωνται τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καὶ διότι οἱ ἐργασίες τῆς Ἀγίας Η' εἶχαν ἀρχίσει κατὰ τὸν

μῆνα Νοέμβριον τοῦ 879 (ἡ *Πρᾶξις Β΄, τῆ 13΄ τοῦ Νοεμβρίου μηνός*), πολλῶ δὲ μᾶλλον ἐφ’ ὅσον ἡ Ἁγία Θ’ Σύνοδος ἀποτελεῖ κατ’ οὐσίαν συνέχειαν, προέκτασιν, συμπλήρωσιν καὶ ἐπισφράγισιν τῆς Ἁγίας Η’ Συνόδου.

2. Ἐν συνεχείᾳ, διαπιστώνεται, ὅπως μᾶς ἔχει ἐπισημανθῆ ἀπὸ ἐπαΐοντες, ὅτι ὑφίστανται ποικίλα ζητήματα *Τυπικοῦ* κατὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ Μνήμην ἐν Κυριακῇ τῶν Ἁγίων Η’ καὶ Θ’ Συνόδων, στὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ 14ης ἕως 20ῆς Νοεμβρίου καὶ βεβαίως ἐφ’ ὅσον ὑπάρχουν ἐπὶ τοῦ παρόντος δύο κεχωρισμέναι ἀλλήλων Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι τῶν Ἁγίων Συνόδων αὐτῶν.

• **Σημείωσις.** Μέχρι τώρα ἔχουν ἀναρτηθῆ στὸ Δίκτυο οἱ ἐξῆς Ἀκολουθίες:

α. Ἀσματικὴ Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας Ὁγδῆς (Η’) Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ψαλλομένης τῆ Α’ Κυριακῇ τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, Ποίημα Θεέκλης Μοναχῆς Ἀγιοστεφανιτίσσης, σελίδες 25, Φεβρουάριος 2014.

β. Ἀσματικὴ Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας Ἐνάτης (Θ’) Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ψαλλομένης τῆ Β’ Κυριακῇ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, Ποίημα Θεοτέκνης Μοναχῆς Ἀγιοστεφανιτίσσης, σελίδες 25, Φεβρουάριος 2014.

γ. Ἀσματικὴ Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας Ἐνάτης (Θ’) Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Ποιηθεῖσα ὑπὸ Ἀποστόλου Παπαχρήστου(†), Θεολόγου-Πρωτοψάλτου ἐξ Ἀγρινίου Αἰτωλοακαρνανίας, σελίδες 20, Πειραιεὺς 2013.

3. Πλέον συγκεκριμένως, ἐφ’ ὅσον ὑφίστανται δύο Ἀκολουθίες, μία δι’ ἐκάστην Σύνοδον, θὰ πρέπει βάσει τοῦ *Τυπικοῦ* νὰ ἐφαρμοσθῆ ἡ *Τάξις* δύο ἑορταζομένων Ἁγίων ἐν Κυριακῇ, ὁπότε καταλιμπάνεται ἡ Ἀκολουθία τοῦ συμπίπτοντος Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ἀναγιγνωσκομένη «ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις».

4. Ἐν τούτοις, ἡ παράλειψις τῶν Ἀκολουθιῶν ἐκ τοῦ Μηναίου κατὰ τὴν Κυριακὴν ἀπὸ 14ης ἕως 20ῆς Νοεμβρίου, δὲν δικαιολογεῖται ὑπὸ τοῦ *Τυπικοῦ* ἰδίως γιὰ τὶς ἐξῆς ἡμέρες:

α. 14η Νοεμβρίου: Ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου ἐκ τῶν ΙΒ’.

β. 16η Νοεμβρίου: Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.

γ. 19η Νοεμβρίου: Ἁγίων Προφήτου Ἀβδιοῦ καὶ Μάρτυρος Βαρλαάμ, διότι δὲν προβλέπεται μετάθεσις δύο Ἀκολουθιῶν ἐκ τοῦ Μηναίου «ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις».

δ. 20ῆ Νοεμβρίου: Προεόρτια Εἰσοδίων, Ἁγίων Γρηγορίου Δεκαπολίτου καὶ Πρόκλου Κωνσταντινουπόλεως, διότι καταλιμπάνονται πλέον τρεῖς Ἀκολουθίες ἐκ τοῦ Μηναίου, μάλιστα δὲ ἡ Προεόρτιος.

5. Ἡ μοναδική λύσις, πρὸς ὑπέρβασιν τῶν ποικίλων αὐτῶν ζητημάτων τοῦ *Τυπικοῦ*, θὰ ἦταν ἢ ἐκ νέου συγγραφή μιᾶς ἱερᾶς Ἀκολουθίας δι' ἀμφοτέρας τὰς Ἀγίας Συνόδους, ἢ ὁποία θὰ προέβλεπε τὰ ἐξῆς, ὡς μᾶς συμβουλεύουν οἱ εἰδήμονες Τυπικολόγοι:

- α.** μία ὁμάδα ἐσπερίων Στιχηρῶν Προσομοίων·
- β.** ἓνα κοινὸν δοξαστικὸν ἐσπερίων·
- γ.** ἓνα κοινὸν δοξαστικὸν Ἀποστίχων·
- δ.** ἓνα κοινὸν Ἀπολυτίκιον·
- ε.** ἓνα κοινὸν Κάθισμα Πολυελέου·
- ς.** ἓνα κοινὸν Κανόνα·
- ζ.** ἓνα κοινὸν Κοντάκιον καὶ Οἶκον·
- η.** ἓνα κοινὸν Ἐξαποστειλᾶριον·
- θ.** μία κοινήν ὁμάδα Στιχηρῶν Αἰνῶν·
- ι.** ἓνα κοινὸν δοξαστικὸν Αἰνῶν.

6. Τῶν περιστάσεων μὴ ἐπιτρεπουσῶν πρὸς τὸ παρὸν τὴν συγγραφήν μιᾶς τοιαύτης πλήρους κοινῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας, ὥστε νὰ πληροῦνται οἱ *Τυπικὲς Διατάξεις* κατ' ἀκρίβειαν, προέβημεν εἰς μίαν οἰονεὶ σύνθεσιν τοῦ ὑπάρχοντος ὑμνογραφικοῦ ὕλικου, σχετικοῦ μὲ τὶς Ἁγίες Η' καὶ Θ' Συνόδους (βλ. §1γ, Σημείωσις), μὲ τὴν αἴσθησιν, ὅτι κυριολεκτικὰ *ἀπετολμήσαμεν*, ἂν καὶ ὑπάρχη ἢ σχετικὴ *Διάταξις*: «πλὴν τὸ πᾶν ἐν τῇ διακρίσει τοῦ Προεστῶτός ἐστι», ζητοῦντες δὲ συγγνώμην, εὐχόμεθα νὰ ποιηθῇ λίαν συντόμως μία ἐνιαία Ἱερὰ Ἀκολουθία ἀνταξία τοῦ θεολογικοῦ καὶ σωτηριολογικοῦ βάρους τῶν Ἀγίων καὶ εὐκλεῶν αὐτῶν Συνόδων.

7. Οἱ ἀνωτέρω *Ἀναγκαῖες Διευκρινίσεις* δικαιολογοῦν πλήρως τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς παρούσης ὡς «Ἐκδόσεως Ἀνεπισήμου», ἐφ' ὅσον μάλιστα εἰς πᾶσαν περίπτωσιν θὰ ἐζητεῖτο ὅπωςδῆποτε καὶ ἡ ἄδεια τῶν ποιητριῶν τῶν δύο πράγματι δοκίμων Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν.

21.10.2016 ἐκ. ἡμ.
Ὁ Ἐπιμελητὴς
† Ὁ Ὡ. κ' Φ. Κ.

Ἡ Ἁγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.
(Λεπτομέρεια).

Τυπική Διάταξις

Εἶδησις

Κατὰ τὴν ΙΔ΄ τοῦ Μηνὸς Νοεμβρίου, εἰ τύχοι ἐν Κυριακῇ, ἢ τῇ πρώτῃ μετ' αὐτὴν ἐρχομένη Κυριακῇ, ψάλλεται ἡ Ἱερὰ Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Πατέρων, τῶν εἰς τὴν Ὀγδόην (Η΄), ὡς καὶ τῶν εἰς τὴν Ἐνάτην (Θ΄) Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀμφοτέρων ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκληθεισῶν, κατὰ τὰ ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ 879-880, ἐπὶ Πατριάρχου Φωτίου τοῦ Μεγάλου, καὶ 1351, ἐπὶ Πατριάρχου Ἁγίου Καλλίστου Α΄.

• **Ἡ** ἐν τῇ αὐτῇ Κυριακῇ τυχοῦσα Ἀκολουθία ἐν τῷ Μηναίῳ τοῦ Ἁγίου τῆς ἡμέρας, ψάλλεται ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις· εἰ δὲ τύχη Μνήμη ἐορταζομένου Ἁγίου, μετατίθεται καὶ ψάλλεται τῇ ἐπομένῃ.

1. Εἰς τὸν Ἑσπερινὸν

Μετὰ τὸν Προοιμιακόν· στιχολογοῦμεν τὸ Κάθισμα Α΄ τοῦ Ψαλτηρίου, πλήρες.

Εἰς τὸ *Κύριε ἐκέκραξα*· ἰστώμεν στίχους ι΄, καὶ ψάλλομεν, Στιχηρὰ Ἀναστάσιμα γ΄ καὶ Ἀνατολικὸν α΄· καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων Στιχηρὰ Προσόμοια ζ΄, τρία τῶν τῆς Η΄, *Ὀλην ἀποθέμενοι*, καὶ τρία τῶν τῆς Θ΄, *Τῶν οὐρανίων Ταγμάτων*.

Δόξα· τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Η΄, *Παράκλητε ὁ ἐν Προφήταις*.

Καὶ νῦν· Θεοτοκίον, τὸ α΄ τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος· τὸ *Φῶς ἰλαρόν*· τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀναγνώσματα τῶν Ἁγίων Πατέρων· *Ἐξόδου κδ΄ 12-18, Δευτερονομίου α΄ 8-11 καὶ 15-17, Σοφίας Σολομώντος α΄ 1-10*.

Εἰς τὴν Λιτὴν· τῶν Ἁγίων Πατέρων Ἰδιόμελα δ΄, ἥτοι τῶν τῆς Η΄ δύο, *Μνήμην τὴν πανίερον ἐπιτελοῦντες*, *Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ πρὸ αἰώνων*, καὶ τῶν τῆς Θ΄ δύο, *Ἀγάλλου ἐν Κυρίῳ ἢ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία*, *Ὅτε ὁ Βαρλαὰμ καὶ Ἀκίνδυνος*· **Δόξα**, τῶν τῆς Η΄, *Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἢ Ἄμπελος τῆς ζωῆς*· **Καὶ νῦν**, Θεοτοκίον, *Μακαρίζομέν Σε*.

Εἰς τὰ Ἀπόστιχα· τὸ Ἀναστάσιμον καὶ τὰ κατ' Ἀλφάβητον· εἰ βούλει, καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων Στιχηρὰ Προσόμοια γ΄, τῶν τῆς Η΄, *Πανεύφημοι Μάρτυρες*, μετὰ τῶν οἰκείων στίχων.

Δόξα· τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Θ΄, *Σκιρτήσατε σήμερον σπήλαια*.

Καὶ νῦν· Θεοτοκίον, *Ἀσπόρως ἐκ Θείου Πνεύματος*.

Ἀπολυτικά· τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἤχου· τὸ κοινὸν τῶν Ἁγίων Πατέρων, *Ἐπερμαχήσαντες λαμπρῶς τῆς Πίστεως*· **Δόξα**, τὸ τῶν Ἁγίων

Πατέρων καθολικῶς, Ὑπερδεδοξασμένος εἶ Χριστὲ ὁ Θεός· Καὶ νῦν, Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου.

2. Εἰς τὸν Ὅρθρον

Εἰς τὸ Θεὸς Κύριος· τὰ Ἀπολυτικά, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Εἰς τὰ Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου· μετὰ τὴν Στιχολογίαν **α'**, ψάλλομεν Ἀναστάσιμα Καθίσματα δύο, Δόξα, τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς **Η'** Κάθισμα ἓν, Πατέρας ἐκκλεεῖς τῆς Ὀγδῆς Συνόδου, Καὶ νῦν, Μητέρα Σε Θεοῦ ἐπιστάμεθα πάντες· μετὰ τὴν Στιχολογίαν **β'**, ψάλλομεν Ἀναστάσιμα Καθίσματα δύο, Δόξα, τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς **Θ'** Κάθισμα ἓν, Θεῖω Πνεύματι καταλαμφθέντες, Καὶ νῦν, Θεοτόκον Σε ὁμολογοῦντες.

Εἶτα· ὁ Πολυέλεος· τὸ Κάθισμα **γ'** τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς **Η'**, Ἐν καρδίᾳ καθαρᾷ, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, Κατεπλάγη Ἰωσήφ· ἢ Ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Κανόνες· ὁ Ἀναστάσιμος μετὰ τῶν Εἰρμῶν εἰς **δ'**· ὁ τῆς Θεοτόκου ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, ἄνευ Εἰρμῶν εἰς **β'**· ὁ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς **Η'** εἰς **δ'**, οὗ ἢ Ἀκροστιχίς, Ὀγδῆς Συνόδου σεπτοῖς Πατράσι Χάρις. **Θ**(έκκλης)· ὁ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς **Θ'** εἰς **δ'**, οὗ ἢ Ἀκροστιχίς ἐν τοῖς Θεοτοκίοις, Θεοτέκνη.

Καταβασίαι· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, ἐν αἷς παρενεύονται, ἐν τῇ **α'**, **γ'**, **ε'** καὶ **θ'** Ὠδῆ, τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Ἀπὸ Ὠδῆς γ'· **Κοντάκιον** καὶ **Οἶκος Ἀναστάσιμα**· εἶτα, Καθίσματα τῶν Ἁγίων Πατέρων, τῶν τῆς **Η'**, Πατέρων χορὸν Ὀγδῆς τὸν πανάριστον, Δόξα, τῶν τῆς **Θ'**, Τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, καθωπλισμένοι, Καὶ νῦν, Ταχὺ δέξαι Δέσποινα.

Ἀπὸ Ὠδῆς ζ'· τῶν Συνόδων τὸ κοινὸν **Κοντάκιον**, Τῶν Ὀρθοδόξων οἱ χοροὶ δεῦτε κροτήσωμεν· ὡς καὶ ἀμφοτέροι οἱ **Οἶκοι**, Ὡς Ἐκκλησίας φρυκτωροὶ καὶ τῷ τοῦ Χριστοῦ πόθῳ, Σήμερον ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ χορευέτωσαν· ἐπίσης, ἀμφοτέρων τῶν Συνόδων τὰ τε **Συναξάρια**, οἱ **Στίχοι** καὶ τὰ **Ὑπομνήματα**, μετὰ ὡς εἰκὸς τῶν τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου.

Ἐξαποστειλάρια· τὸ Ἀναστάσιμον· τὰ τῶν Ἁγίων Πατέρων, τῶν τῆς **Η'**, Ὀρθοδοξίας στύλους, ὡς καὶ τῶν τῆς **Θ'**, Χορεία θείων φωστῆρων· Θεοτοκίον, Ἡ Χώρα τοῦ Ἀχωρήτου.

Εἰς τοὺς **Αἶνους**· ἰστῶμεν στίχους **η'**, καὶ ψάλλομεν Ἀναστάσιμα **Στιχηρὰ δ'**, καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων **δ'**, ἤτοι τῶν τῆς **Η'** **Στιχηρὰ β'**, Ἐξ Οἰκουμένης περάτων συνελθόντες, Τοὺς ἀνευδότης ἀγῶνάς σου τιμῶμεν· καὶ τῶν τῆς **Θ'** **Στιχηρὰ β'**, Θεῖοι Ἱεράρχαι Ὅσοιοι, Ἅγιοι Πατέρες πάγκαλοι, λέγοντες μετ' αὐτῶν στίχους δύο καταλλήλους, **Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, Συναγάγετε Αὐτῷ τοὺς Ὅσιους Αὐτοῦ.**

Δόξα· τῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν τῆς Η΄, *Πατέρες τρισμακάριοι.*

Καὶ νῦν· *ὑπερευλογημένη.*

Δοξολογία Μεγάλη, μεθ' ἣν μόνον τὸ Ἀναστάσιμον Τροπάριον, *Σήμερον σωτηρία ἦ τὸ Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος.*

3. Εἰς τὴν Λειτουργίαν

Τὰ Τυπικά· οἱ **Μακαρισμοὶ** τοῦ ἤχου εἰς δ΄, καὶ ἡ Ὠδὴ **Ζ΄** τῶν Ἁγίων Πατέρων ἀμφοτέρων τῶν Κανόνων εἰς δ΄.

Ἀπολυτικά· τὸ Ἀναστάσιμον, τὸ κοινὸν τῶν Ἁγίων Πατέρων, καὶ τὸ τῆς Μονῆς / Ναοῦ.

Κοντάκια· τὸ κοινὸν τῶν Ἁγίων Πατέρων, καὶ τὸ τῆς Περιόδου, *Ὁ καθαρῶτατος Ναὸς τοῦ Σωτῆρος.*

Προκείμενον καὶ **Ἀλληλουάριον**· τῶν Ἁγίων Πατέρων.

Ἀπόστολος καὶ **Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας, καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων, **Πρὸς Ἑβραίους** ιγ΄ 7-16 (Βλ. Ἰανουαρίου ΙΗ΄), καὶ **Ἐκ** τοῦ κατὰ Ματθαῖον ε΄ 14-19 (Βλ. Ἰανουαρίου Λ΄).

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων, *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, ἀλληλούϊα καὶ Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος, ἀλληλούϊα.*

Ἡ Θ΄ Ἁγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.
(Λεπτομέρεια).

